



ELEKTRONİK BELGE YÖNETİM SİSTEMLERİNE İLİŞKİN KULLANICI
GÖRÜŞLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: FIRAT
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

*A Study On Determining User Opinions On Electronic Document Management Systems: The
Case of Firat University*

Celal İNCİR¹ ve İzzet TAŞAR²

¹Firat Üniversitesi, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Elazığ, celalincir@firat.edu.tr_orcid.org/0000-0002-0525-1250

²Firat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Elazığ, itasar@firat.edu.tr_orcid.org/0000-0001-9187-6910

Araştırma Makalesi/Research Article

Makale Bilgisi

Geliş/Received:
04.06.2021
Kabul/Accepted:
26.11.2021

DOI:

10.18069/firatsbed.947891

Anahtar Kelimeler

Belge, elektronik belge
yönetim sistemi, elektronik
imza (e-imza), otomasyon,
akıllı sistemler

Keywords

Document, electronic
document management
system, electronic
signature (e-signature),
automation, intelligent
systems

ÖZ

Gelişen teknoloji ile birlikte Elektronik Belge Yönetim Sistemleri (EBYS) kurumların bilgi ve belge yönetimlerinde önemli bir yere sahip olmuştur. Günümüzde, kurumların teknolojinin kendilerine yarar sağlayacak her türlü imkânından faydalanması, bilgi ve belge yönetimi koşullarına ayak uydurabilmesi açısından önemlidir. Bu çalışmada, Firat Üniversitesinde EBYS'nin kullanımı, kullanım açısından elverişliliği, kurum çalışanları tarafından ne kadar benimsendiği, varsa eksiklikleri ve kuruma ne gibi faydalar sağladığı araştırılmıştır. Firat Üniversitesinde akademik, idari ve yönetici olarak çalışan 348 personelin EBYS'ye ilişkin tutumlarını açıklamaya ve EBYS sistemini kullananların demografik özelliklerine göre etkilerini belirlemeye yönelik nicel araştırma yaklaşımı ile veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, demografik değişkenler incelendiğinde Eğitim Durumu, Günlük İnternet Kullanımı, Sosyal Medya Kullanımı, Hizmet İçi Eğitim Alma Değişkenlerinde farklı gruplar arasında anlamlı istatistiksel farklılıklar görülmüştür. Hizmet içi eğitim alanların almayanlara göre EBYS'nin otomasyon ve yönetim işlevleri anlamında istatistiksel olarak daha yüksek memnuniyet düzeyinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Firat Üniversite'nde EBYS adaptasyonunun yüksek olduğu, teknoloji okuryazarlığı yüksek ve hizmet içi eğitim almış personelin bu bağlamda pozitif ayrıştığı görülmektedir.

ABSTRACT

In the last decades, Electronic Document Management Systems (EDMS) have an important place in the information and document management of institutions. Today, it is important for institutions to use all kinds of technology opportunities that will benefit them and to keep up with information and document management conditions. In this study, the use of EDMS in Firat University is analyzed. The convenience in terms of usage, the adaptation process by the employees, its deficiencies, if any, and what kind of benefits it provides to the institution have been investigated. Data were collected by face-to-face survey method with a quantitative research approach from 348 personel at Firat University. The EDMS is analysed in terms of different demographic patterns that are defined clearly in the third section. According to the analysis results, there is a significant difference among the groups of different Education Levels, Daily Internet Use, Social Media Use and In-Service Training. It was concluded that those who received in-service training had a statistically higher level of satisfaction in terms of automation and management functions of EDMS compared to those who did not. At Firat University, it is seen that EDMS adaptation is high, that the personnel who have high technology literacy and in-service training are positively differentiated in this context.

Atf/Citation: Taşar, İ. ve İncir, C. (2022). Elektronik Belge Yönetim Sistemlerine İlişkin Kullanıcı Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma: Firat Üniversitesi Örneği, *Firat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32, 1(173-187).

Sorumlu yazar/Corresponding author: İzzet TAŞAR, itasar@firat.edu.tr

1. Giriş

Bilgi, günlük aktiviteleri sürdürmek, karşılaşılan sorunları çözmek ve hayatı kolaylaştırmak için geçmişten günümüze tarihin her aşamasında kullanılmıştır. Günümüz bilgi çağında insanların, para, insan gücü ve malzeme olarak algıladıkları bilgi ihtiyaçları, bilgiye erişim yöntemleri ve bilgiyi kullanma biçimleri değişmiştir. Bu süreçte bilgi ve bilgi sağlayan bilgi sistemleri, başarı için bir ön koşul haline gelmiştir.

Genel olarak bilgi "insan zihninin fikirlere, kurallara, prosedürlere ve enformasyona şuurlu biçimde anlam kazandırmasıdır" şeklinde tanımlanmaktadır (Zaim, 2005). Bir başka yaklaşıma göre bilgi geçmişle bağlantılı bir öğrenme sürecine dayanan, evrensel, objektif, enformasyonun biçimlendirilmiş ve işlenmiş bir sonucu olan, transfer edilebilir ve problem çözmeye yönelik bir kavram olarak ele alınmaktadır (Krogh and Roos, 1996: 11-12).

Bilgi, verilerin işlenmesinin sonucunda ortaya çıkan üründür ve karar vericinin gerekli eylemi yapabilmesi için belirli bir zamanda ve yerde düzenlenen ve sunulan veriler olarak tanımlanabilir (Selvi, 2012;193).

Yönetim bir işlev, bir süreç, bir meslek ve bir insan sınıfı olarak görülmüştür. Yöneticiler tarafından gerçekleştirilen görev ve faaliyet türlerini ifade eder. Faaliyetlerin özel doğası, planlama, organize etme, yönetme, liderlik ve kontrol etme gibi yönetsel işlevler tarafından belirlenir.

Yönetim bilimi ve bilgi yönetimi literatüründe bilgi, genellikle veri ve enformasyon kavramlarıyla açıklanmaktadır. Bilgi, ne veridir ne de enformasyondur. Ancak bilginin tanımlanması için veri ve enformasyon kavramlarının iyi bilinmesi gerekir.

2. Elektronik Belge Yönetim Sistemi

Belge, artık kelimelerin bir sayfaya konulduğu yer değil, belirli bir konuyla ilgili öğelerin veya nesnelerin bir araya getirildiği bir koleksiyondur. Dolayısıyla elektronik çağda yeni bir belge tanımı ortaya çıkmaktadır. "*Elektronik belge*, belirli bir bireyin ihtiyaçlarını karşılamak için belirli bir konu etrafında, çeşitli kaynaklardan gelen bilgileri bir dizi formatta bir araya getiren elektronik biçimdeki bir bilgi kabıdır" (Björk, 2002: 105).

Günümüzde neredeyse hiçbir belge artık elle üretilmemektedir. Ancak çoğu belge çıktıları alınarak, posta veya kuryelerle gönderilerek, genellikle kopyalama makinaları kullanarak çoğaltılıp transfer edilmektedir. Belgeler hem dijital olarak üretilerek hem de e-posta eklerinde dijital olarak aktarılmaktadır. Belge aktarımı günümüzde hızlanmıştır, ancak bu hızlı belge üretimi ve aktarımı belge yönetimi açısından zorlukları da beraberinde getirmiştir. Çünkü bir kişinin bilgisayarında bir belgeyi bulmak, raflarında bulmaktan daha zor hale gelmektedir.

Belge yönetim sistemi, bir kuruluştaki departmanlar ve kullanıcılar tarafından daha kolay erişim için belgelerin oluşturulabileceği, yönetilebileceği ve depolanabileceği bir kitaplık veya bilginin işlenmesi olarak değerlendirilmektedir. Belge ve belge yönetimini çekici kılan, elektronik belge yönetiminin doğasında bulunan aktif işlevselliştir.

Belge yönetimi tek bir varlık veya teknoloji değil, daha çok unsurların bir kombinasyonudur. Bir iş sürecinde bilginin ve farklı kullanıcıların etkileşime izin veren teknoloji ile birlikte kullanılmasıdır. Dolayısıyla, Belge Yönetim Alanı dört ana alana ayrılabilir bunlar; belgeler, insanlar, teknolojiler ve süreçlerdir.

Resmi kurumlar ve özel oluşumlar sayıları giderek artan çeşitli belge ve çizimlerini kontrol etmek için elektronik belge yönetim (EBYS) sistemlerini kullanmaktadır. Kurumların ve özel oluşumların EBYS'yi etkin bir şekilde kullanmaları için, çalışma uygulamalarında büyük bir değişikliğe gitmeleri gerekmektedir. Bu değişikliklerin sağlanması için ortaya çıkan çoğu teknik problem, veri tabanlarının benimsenmesi ve Windows ortamıyla daha kolay entegrasyonlar ile çözülür. Yararlı bir EBYS yalnızca belgeleri kontrol etmemeli, aynı zamanda kurum içinde çalışanlara ve projenin diğer katılımcılarına İnternet veya Extranet yoluyla erişim sağlamalıdır. Bir EBYS ayrıca, verileri kolayca erişilebilir bir ortamda merkezileştirerek kullanıcıların bilgileri mümkün olduğunca hızlı bir şekilde depolamasına, erişmesine ve değiştirmesine izin vermelidir.

Belge yönetiminin amacı, belgeleri güvenli, erişilebilir, geri getirilebilir ve değiştirilebilir hale getirerek bilgi paylaşmaktır. Bu duruma çözüm ise Elektronik Belge Yönetim Sistemleridir (Odabaş, 2010:3)

Elektronik Belge Yönetim Sistemi idarelerin faaliyetlerini yerine getirirken oluşturdukları her türlü dokümantasyonun içerisinden idare faaliyetlerinin delili olabilecek belgelerin ayıklanarak bunların içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistem olarak tanımlanır.

Ülkemizde elektronik belgelerin kayıt altına alınması, kullanılması ve arşivlenmesi konularında çalışma yapma görevi Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir (Başbakanlık, 2008/16 sayılı Genelge).

Elektronik belge yönetim sistemi (EBYS), belgelerin elektronik olarak oluşturulmasını, saklanmasını ve kontrolünü yöneten bir yazılım programıdır. EBYS'nin birincil işlevi, bir kuruluşun iş akışındaki elektronik bilgileri yönetmektir. Temel olarak EBYS belge yönetimi, iş akışı, metin alma ve görüntüleme içermelidir. EBYS'lerin kayıt yönetimi özelliği yoktur. EBYS'nin bir kayıt yönetim sistemi olarak nitelendirilebilmesi için güvenli erişim sağlama, sürekliliği ve sistemdeki tüm kayıtlar için elden çıkarma talimatlarını yürütme yeteneğine sahip olması gerekir. EBYS işlevselliği genellikle İçerik Yönetimi Sistemlerine entegre edilir. Bu sistemler, web sitesi yönetimi gibi ek işlevleri iş akışı araçları, standart şablonlar ve erişim haklarıyla birleştirir. Zantout ve Marir (1999: 472) EBYS'nin en önemli işlevlerini şu şekilde açıklamıştır:

- Belgelerin işlenmesi,
- Belgeleri bulmak, filtrelemek, indeksleme ve belge saklamak,
- Belge alışverişi yoluyla iletişim kurmak,
- Belgeler arası işbirliği sağlamak,
- Belge akışının modellemek ve otomatikleştirmek.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) hızla gelişen bir teknolojidir ve bilgiyi etkin bir şekilde yönetmeye ihtiyaç duyan kuruluşlar için çözüm olarak kabul edilmektedir. EBYS uygulamaları, oluşturmadan nihai arşivlemeye kadar tüm yaşam döngüleri boyunca elektronik belgelerin kontrolüne odaklanır. İşlevleri arasında belge oluşturma, saklama ve alma, yönetim, sürüm kontrolü, iş akışı ve çoklu teslim formatları bulunur.

Gelişen teknolojilerle beraber Elektronik Belge Yönetim Sistemleri kurumların bilgi ve belge yönetimlerinde önemli bir yere sahip olmuştur. Her geçen gün teknolojinin yeni imkânları ile karşılaştığımız günümüzde, kurumların teknolojinin kendilerine yarar sağlayacak her türlü imkânından faydalanması günümüz bilgi ve belge yönetimi koşullarına ayak uydurabilmesi açısından bir zorunluluk halini almıştır.

Üniversiteler sundukları hizmetler sonucunda çeşitli bilgi ve belge oluşturmaktadırlar. Bu kayıtlar, dijital ortama aktararak veya doğrudan elektronik ortamlarda üretilmektedir. Başka bir deyişle kâğıt üzerinde oluşturulan belgeler, bilgi ve teknoloji alanında yaşanan gelişmeler sayesinde kayıtların basılı ortamlardan elektronik ortamlarda da üretilmesine ve yönetilmesine neden olmuştur. Bu çalışmada, Fırat Üniversitesinde Elektronik Belge Yönetimi Sistemi (EBYS)'nin kullanımı, kullanım açısından elverişliliği, kurum çalışanları tarafından ne kadar benimsendiği, varsa eksiklikleri ve kuruma ne gibi faydalar sağladığı araştırılmıştır.

3. Metodoloji

Araştırma kapsamında Fırat Üniversitesinde akademik, idari ve yönetici olarak çalışan personellerin Elektronik Belge Yönetim Sistemine ilişkin tutumlarını açıklamaya ve EBYS sistemini kullananların demografik özelliklerine göre etkilerini belirlemeye yönelik nicel araştırma yaklaşımı ile veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır.

Fırat Üniversitesi bünyesinde kullanılan Elektronik Belge Yönetim Sistemine (EBYS) yönelik yapılan çalışmadaki anket formu iki bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölüm, Fırat Üniversitesi personelinin demografik özelliklerini tanımlayan 11 sorudan meydana gelmektedir. Anket formunun ikinci bölümü ise 3 alt kategori ve 28 ifadeden oluşan bir ölçekten oluşmaktadır. Ölçek, Hasan Turma'nın 2017 yılında Karabük Üniversitesi özelinde gerçekleştirmiş olduğu çalışmasından alınmıştır. Ölçek beşli likert şeklindedir. Kullanılan ölçekteki seçenekler 1'den 5'e doğru "Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum ve Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde ifade edilmiştir (Turma, 2017). Çalışmanın verileri SPSS 22 Paket Programı ile değerlendirilmiştir. Analiz testlerinde Bağımsız t-testi ve Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) gruplara arası farklılık belirleme de Post Hoc Test (Tukey HSD) testi kullanılmıştır.

Araştırmanın amacı ve modeli doğrultusunda test edilmek üzere 3 hipotez geliştirilmiştir. Hipotezler şu şekilde sıralanmıştır.

H1: Katılımcıların demografik özellikleri ile Elektronik Belge Yönetim Sisteminin bilgi işlevine yönelik algılar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H2: Katılımcıların demografik özellikleri ile Elektronik Belge Yönetim Sisteminin otomasyon işlevine yönelik algılar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H3: Katılımcıların demografik özellikleri ile Elektronik Belge Yönetim Sisteminin yönetim işlevine yönelik algılar arasında anlamlı bir farklılık vardır.

4. Bulgular

Bu bölümde, öncelikle örnekleme oluşturan Fırat Üniversitesi çalışanlarının anketteki sorulara verdikleri cevaplardan yola çıkarak elde edilen verilerin istatistiksel sonuçları analiz edilmiş, araştırmanın amaç sıralaması dikkate alınarak bulgulara yer verilmiştir.

Anket çalışmasındaki sorular üç grup halinde alt başlıklardan oluşmuş ve grupların kendi içindeki Cronbach's Alpha istatistikleri de ayrı ayrı incelenmiştir. Anket çalışmasında toplam 28 soru sorulmuştur. Yapılan Cronbach's Alpha istatistiğine göre bu soruların güven değeri oldukça yüksektir (0.947).

Tablo 1. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Cinsiyet T-Test

| | | F | Sig. | t | df | Sig. (2-tailed) |
|--|----------------------------|-------|------|-------|---------|-----------------|
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Eşit Varyanslar Varsayıldı | 4,258 | ,040 | -,540 | 346 | ,589 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | -,583 | 312,761 | ,560 |
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Eşit Varyanslar Varsayıldı | 3,334 | ,069 | -,886 | 346 | ,376 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | -,925 | 287,112 | ,356 |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Eşit Varyanslar Varsayıldı | ,754 | ,386 | ,759 | 346 | ,449 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | ,777 | 272,691 | ,438 |

*p<0.1, **p<0.05, ***p<0.01

Tablo 1’de görüldüğü gibi, EBYS’nin yönetim işlevleri ve otomasyon programına ilişkin özelliklerinin cinsiyet değişkenine göre farklılığını tespit etmek üzere yapılan ilişkisiz grup t testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.1. Çalışılan Birim Analiz İncelemesi

Tablo 2. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Çalıştıkları Birimlere Göre Grup Analizi

| | | N | x | ss | SShata | Alt Sınır | Üst Sınır | Min | Max |
|--|--------|-----|--------|--------|--------|-----------|-----------|------|------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | 1 | 73 | 4,1781 | ,73772 | ,08634 | 4,0060 | 4,3502 | 1,88 | 5,00 |
| | 2 | 260 | 4,1024 | ,76767 | ,04761 | 4,0087 | 4,1962 | 1,00 | 5,00 |
| | 3 | 15 | 3,8667 | ,54786 | ,14146 | 3,5633 | 4,1701 | 3,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 4,1081 | ,75397 | ,04042 | 4,0286 | 4,1876 | 1,00 | 5,00 |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | 1 | 73 | 3,8767 | ,75440 | ,08830 | 3,7007 | 4,0527 | ,00 | 5,00 |
| | 2 | 260 | 3,8321 | ,80878 | ,05016 | 3,7333 | 3,9308 | ,00 | 5,00 |
| | 3 | 15 | 3,6963 | ,74472 | ,19229 | 3,2839 | 4,1087 | 2,33 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8356 | ,79367 | ,04255 | 3,7519 | 3,9192 | ,00 | 5,00 |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | 1 | 73 | 3,8867 | ,60488 | ,07080 | 3,7455 | 4,0278 | 1,64 | 4,82 |
| | 2 | 260 | 3,7944 | ,65968 | ,04091 | 3,7138 | 3,8750 | 1,00 | 5,00 |
| | 3 | 15 | 3,5758 | ,53636 | ,13849 | 3,2787 | 3,8728 | 2,55 | 4,36 |
| | Toplam | 348 | 3,8043 | ,64506 | ,03458 | 3,7363 | 3,8723 | 1,00 | 5,00 |

Tablo 2’de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının kurum içerisindeki çalıştıkları birimler göz önüne alınarak Rektörlük - İdari Birimler (1), Fakülte - MYO (2) ve Hastane (3) olmak üzere incelenmiştir. Anket çalışmasına, 73’ü Rektörlük - İdari Birimler, 260’ı Fakülte - Meslek Yüksek Okulları iken diğer 15 kişi Hastane biriminden olmak üzere toplamda 348 kişi katılım sağlamıştır.

Tablo 3. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Çalıştıkları Birimlere Göre Anova Test Analizi

| | | Kareler Toplama | df | Kareler ort. | F | Sig. |
|--|---------------|-----------------|-----|--------------|-------|------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Gruplar arası | 1,240 | 2 | ,620 | 1,091 | ,337 |
| | Grup içi | 196,020 | 345 | ,568 | | |
| | Toplam | 197,260 | 347 | | | |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Gruplar arası | ,418 | 2 | ,209 | ,330 | ,719 |
| | Grup içi | 218,161 | 345 | ,632 | | |
| | Toplam | 218,579 | 347 | | | |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Gruplar arası | 1,304 | 2 | ,652 | 1,572 | ,209 |
| | Grup içi | 143,084 | 345 | ,415 | | |
| | Toplam | 144,388 | 347 | | | |

Tablo 3’de görüldüğü gibi, EBYS’nin bilginin özellikleri ile katılımcıların çalıştığı birim değişkenine göre farklılığı istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0.1$). Aynı şekilde, EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği ve otomasyon programı özelliklerinin katılımcıların çalıştığı birim değişkenine göre istatistiksel açıdan farkı önemsizdir ($p>0.1$).

4.2. Eğitim Durumu Analiz İncelemesi

Tablo 4’de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının Eğitim durumları da incelenmiştir. Katılımcıların Orta Öğretim – Lise (1), Üniversite (2) ve Lisans Üstü (3) mezunu olduğu tespit edilmiştir. Ankete, 26’sı Orta Öğretim – Lise, 163’ü Üniversite ve 159’u Lisans Üstü olmak üzere toplamda 348 kişi katılım sağlamıştır. Eğitim durumları göz önünde bulundurularak grup analizi incelendiğinde alt başlıklara göre katılımın en fazla Bilginin Özelliklerine İlişkin yöneltilen sorularında Üniversite (4,18) mezunlarında olduğu görülürken en az katılımın Otomasyon Programına İlişkin sorularında Orta Öğretim ve Lise (3,54) mezunlarında tespit edilmiştir.

Tablo 4. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Eğitim Durumlarına Göre Grup Analizi;

| | | N | x | ss | S _{Hata} | Alt sınır | Üst sınır | Min | Max |
|--|-----|--------|--------|---------|-------------------|-----------|-----------|------|------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | 1 | 26 | 3,7788 | 1,12878 | ,22137 | 3,3229 | 4,2348 | 1,00 | 5,00 |
| | 2 | 163 | 4,1817 | ,74136 | ,05807 | 4,0671 | 4,2964 | 1,00 | 5,00 |
| | 3 | 159 | 4,0865 | ,67782 | ,05375 | 3,9803 | 4,1926 | 1,63 | 5,00 |
| Toplam | 348 | 4,1081 | ,75397 | ,04042 | 4,0286 | 4,1876 | 1,00 | 5,00 | |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | 1 | 26 | 3,7179 | 1,16290 | ,22806 | 3,2482 | 4,1877 | ,00 | 5,00 |
| | 2 | 163 | 3,9577 | ,64081 | ,05019 | 3,8586 | 4,0569 | 2,00 | 5,00 |
| | 3 | 159 | 3,7296 | ,84818 | ,06727 | 3,5967 | 3,8624 | ,00 | 5,00 |
| Toplam | 348 | 3,8356 | ,79367 | ,04255 | 3,7519 | 3,9192 | ,00 | 5,00 | |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | 1 | 26 | 3,5490 | ,95259 | ,18682 | 3,1642 | 3,9337 | 1,00 | 4,64 |
| | 2 | 163 | 3,8929 | ,61483 | ,04816 | 3,7978 | 3,9880 | 1,09 | 5,00 |
| | 3 | 159 | 3,7553 | ,60119 | ,04768 | 3,6611 | 3,8495 | 1,45 | 5,00 |
| Toplam | 348 | 3,8043 | ,64506 | ,03458 | 3,7363 | 3,8723 | 1,00 | 5,00 | |

Tablo 5’de görüldüğü gibi, EBYS’nin bilginin özelliklerinin eğitim durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan anova testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.01$). EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p<0.01$). Ayrıca, EBYS’nin otomasyon programı özelliği eğitim durumu değişkenine göre istatistiksel açıdan fark anlamlıdır ($p<0.01$).

Tablo 5. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Eğitim Durumlarına Göre Anova Testi Analizi

| | | Kareler top | df | Kareler ort. | F | Sig. |
|--|-----------|-------------|-----|--------------|-------|---------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Gruparası | 3,777 | 2 | 1,889 | 3,367 | ,036*** |
| | Grupiçi | 193,483 | 345 | ,561 | | |
| | Toplam | 197,260 | 347 | | | |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Gruparası | 4,579 | 2 | 2,290 | 3,691 | ,026*** |
| | Grupiçi | 213,999 | 345 | ,620 | | |
| | Toplam | 218,579 | 347 | | | |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Gruparası | 3,357 | 2 | 1,679 | 4,106 | ,017*** |
| | Grupiçi | 141,031 | 345 | ,409 | | |
| | Toplam | 144,388 | 347 | | | |

*p<0.1, **p<0.05, ***p<0.01

Tablo 6'da görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının Bilginin Özelliklerine İlişkin sorulara verdikleri katılım düzeylerinde Oratöğretim – Lise (1) ile Üniversite (2) arasında anlamlı bir fark görülürken (p<0.05), Oratöğretim – Lise (1) ile Lisansüstü (3) arasında anlamlı bir fark görülmemiştir (p>0.1).

Tablo 6. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Eğitim Durumlarına Göre Post Hoc Test Analizi

| | | (I) Eğitim Durumunuz | (J) Eğitim Durumunuz | Ortalama fark (I-J) | SS _{haa} | Sig. | Alt | Üst |
|--|-----------|----------------------|----------------------|---------------------|-------------------|--------|--------|--------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Tukey HSD | 1 | 2 | -,40290* | ,15815 | ,030** | -,7752 | -,0306 |
| | | | 3 | -,30763 | ,15842 | ,129 | -,6805 | ,0653 |
| | | 2 | 1 | ,40290* | ,15815 | ,030** | ,0306 | ,7752 |
| | | | 3 | ,09527 | ,08347 | ,489 | -,1012 | ,2918 |
| | | 3 | 1 | ,30763 | ,15842 | ,129 | -,0653 | ,6805 |
| | | | 2 | -,09527 | ,08347 | ,489 | -,2918 | ,1012 |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Tukey HSD | 1 | 2 | -,23979 | ,16632 | ,321 | -,6313 | ,1517 |
| | | | 3 | -,01161 | ,16661 | ,997 | -,4038 | ,3806 |
| | | 2 | 1 | ,23979 | ,16632 | ,321 | -,1517 | ,6313 |
| | | | 3 | ,22818* | ,08779 | ,026** | ,0215 | ,4348 |
| | | 3 | 1 | ,01161 | ,16661 | ,997 | -,3806 | ,4038 |
| | | | 2 | -,22818* | ,08779 | ,026** | -,4348 | -,0215 |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Tukey HSD | 1 | 2 | -,34397* | ,13502 | ,030** | -,6618 | -,0261 |
| | | | 3 | -,20634 | ,13525 | ,280 | -,5247 | ,1120 |
| | | 2 | 1 | ,34397* | ,13502 | ,030** | ,0261 | ,6618 |
| | | | 3 | ,13763 | ,07127 | ,131 | -,0301 | ,3054 |
| | | 3 | 1 | ,20634 | ,13525 | ,280 | -,1120 | ,5247 |
| | | | 2 | -,13763 | ,07127 | ,131 | -,3054 | ,0301 |

*p<0.1, **p<0.05, ***p<0.01

Tablo 6'de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının Yönetim İşlevlerine İlişkin sorulara verdikleri katılım düzeylerinde Üniversite (2) ve Lisansüstü (3) arasında anlamlı bir fark görülürken (p<0.05), diğer grup karşılaştırmalarında herhangi bir anlamlı fark görülmemiştir (p>0.1).

Tablo 6'de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının Otomasyon Programına İlişkin sorulara verdikleri katılım düzeylerinde Oratöğretim – Lise (1) ile Üniversite (2) arasında anlamlı bir fark görülürken (p<0.05), diğer grup karşılaştırmalarında herhangi bir anlamlı fark görülmemiştir (p>0.1).

Tablo 7. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Çalışma Şekline Göre Grup Analizi;

| | N | x | ss | SShata | Alt sınır | Üst sınır | Min | Max | |
|--|--------|-----|--------|---------|-----------|-----------|--------|------|------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | 1 | 191 | 4,1329 | ,78657 | ,05691 | 4,0206 | 4,2451 | 1,00 | 5,00 |
| | 2 | 14 | 4,0714 | 1,09381 | ,29233 | 3,4399 | 4,7030 | 1,13 | 5,00 |
| | 3 | 64 | 3,9336 | ,68645 | ,08581 | 3,7621 | 4,1051 | 2,00 | 5,00 |
| | 4 | 79 | 4,1962 | ,63822 | ,07181 | 4,0532 | 4,3392 | 1,63 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 4,1081 | ,75397 | ,04042 | 4,0286 | 4,1876 | 1,00 | 5,00 |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | 1 | 191 | 3,8988 | ,75141 | ,05437 | 3,7915 | 4,0060 | ,00 | 5,00 |
| | 2 | 14 | 4,0476 | ,62508 | ,16706 | 3,6867 | 4,4085 | 2,22 | 4,78 |
| | 3 | 64 | 3,6719 | ,72210 | ,09026 | 3,4915 | 3,8523 | 1,00 | 5,00 |
| | 4 | 79 | 3,7778 | ,94733 | ,10658 | 3,5656 | 3,9900 | ,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8356 | ,79367 | ,04255 | 3,7519 | 3,9192 | ,00 | 5,00 |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | 1 | 191 | 3,8291 | ,65999 | ,04776 | 3,7349 | 3,9233 | 1,00 | 5,00 |
| | 2 | 14 | 3,8377 | ,84995 | ,22716 | 3,3469 | 4,3284 | 1,36 | 4,73 |
| | 3 | 64 | 3,6520 | ,60271 | ,07534 | 3,5014 | 3,8025 | 1,55 | 5,00 |
| | 4 | 79 | 3,8619 | ,59343 | ,06677 | 3,7290 | 3,9948 | 1,45 | 4,91 |
| | Toplam | 348 | 3,8043 | ,64506 | ,03458 | 3,7363 | 3,8723 | 1,00 | 5,00 |

Tablo 7’de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının çalışma şekilleri göz önüne alınarak İdari (1), Yönetici (2), Akademik (3) ve Akademik – İdari (4) olmak üzere dört grupta incelenmiştir. Ankete katılım gösterenlerin 191’i İdari (1), 14’ü Yönetici (2), 64’ü Akademik (3) ve 79’u Akademik – İdari (4) olmak üzere toplamda 348 kişi tarafından katılım sağlanmıştır.

Tablo 8. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Çalışma Şekline Göre Anova Test Analizi

| | Kareler top | df | Karaler ort | F | Sig. |
|--|-------------|---------|-------------|-------|------------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Gruparası | 2,698 | 3 | ,899 | 1,590 ,192 |
| | Grupiçi | 194,562 | 344 | ,566 | |
| | Toplam | 197,260 | 347 | | |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Gruparası | 3,371 | 3 | 1,124 | 1,796 ,148 |
| | Grupiçi | 215,207 | 344 | ,626 | |
| | Toplam | 218,579 | 347 | | |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Gruparası | 1,880 | 3 | ,627 | 1,513 ,211 |
| | Grupiçi | 142,508 | 344 | ,414 | |
| | Toplam | 144,388 | 347 | | |

*p<0.1, **p<0.05, ***p<0.01

Tablo 8’de görüldüğü gibi, EBYS’nin bilginin özelliklerinin çalışma şekli değişkenine göre farklılığını tespit etmek üzere yapılan anova testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca, EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği çalışma şekli değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. EBYS’nin otomasyon programı özelliği çalışma şekli değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

4.3. Hizmet Süresi Analiz İncelemesi

Tablo 9’da anket çalışmasına katılan Fırat Üniversitesi çalışanlarının hizmet süresi grup analizleri görülmektedir. Bu soruyu cevaplayan 348 kişiden 39’unun 1-6 yıl, 68’inin 6-12 yıl iken 241 kişi 12-20 yıl ve üzerinde hizmet yılı olduğu belirlenmiştir. Hizmet yılı süresi göz önünde bulundurularak grup analizi incelendiğinde alt başlıklara göre katılımın en fazla Yönetim İşlevlerinde 4,27 ile 6-12 yıl hizmet süresi olanlarda görüldüğü, en az katılımın ise Otomasyon Programına İlişkin sorularında 3,69 ile 1-6 yıl hizmet süresi olanlarda olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 9. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Hizmet Yılı Grup Analizi

| | | N | x | SS | SShata | Alt sınır | Üst sınır | Min | max |
|--------------------------------|--------|-----|--------|--------|--------|-----------|-----------|------|------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | 1 | 39 | 3,9199 | ,64347 | ,10304 | 3,7113 | 4,1285 | 2,00 | 5,00 |
| | 2 | 68 | 4,2702 | ,57813 | ,07011 | 4,1303 | 4,4102 | 2,38 | 5,00 |
| | 3 | 241 | 4,0928 | ,80599 | ,05192 | 3,9906 | 4,1951 | 1,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 4,1081 | ,75397 | ,04042 | 4,0286 | 4,1876 | 1,00 | 5,00 |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | 1 | 39 | 3,8034 | ,73281 | ,11734 | 3,5659 | 4,0410 | 1,00 | 5,00 |
| | 2 | 68 | 4,0458 | ,62890 | ,07627 | 3,8935 | 4,1980 | 2,11 | 5,00 |
| | 3 | 241 | 3,7815 | ,83647 | ,05388 | 3,6753 | 3,8876 | ,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8356 | ,79367 | ,04255 | 3,7519 | 3,9192 | ,00 | 5,00 |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | 1 | 39 | 3,6946 | ,59155 | ,09472 | 3,5029 | 3,8864 | 1,55 | 4,91 |
| | 2 | 68 | 3,8997 | ,55401 | ,06718 | 3,7656 | 4,0338 | 2,36 | 4,82 |
| | 3 | 241 | 3,7952 | ,67521 | ,04349 | 3,7095 | 3,8809 | 1,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8043 | ,64506 | ,03458 | 3,7363 | 3,8723 | 1,00 | 5,00 |

Tablo 10’da görüldüğü gibi, EBYS’nin bilginin özelliklerinin çalışma şekli değişkenine göre farklılığını tespit etmek üzere yapılan anova testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Ayrıca, EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği çalışma şekli değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). EBYS’nin otomasyon programı özelliği çalışma şekli değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 10. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Hizmet Yılı Anova Analizi

| | | Karaler top | df | Kareler ort | F | Sig. |
|--------------------------------|-----------|-------------|-----|-------------|-------|-------|
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Gruparası | 3,225 | 2 | 1,613 | 2,867 | ,058* |
| | Grupiçi | 194,035 | 345 | ,562 | | |
| | Toplam | 197,260 | 347 | | | |
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Gruparası | 3,750 | 2 | 1,875 | 3,011 | ,051* |
| | Grupiçi | 214,829 | 345 | ,623 | | |
| | Toplam | 218,579 | 347 | | | |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Gruparası | 1,108 | 2 | ,554 | 1,334 | ,265 |
| | Grupiçi | 143,279 | 345 | ,415 | | |
| | Toplam | 144,388 | 347 | | | |

* $p<0.1$, ** $p<0.05$, *** $p<0.01$

4.4. Akıllı Telefon Kullanımı Analiz İncelemesi

Akıllı telefon kullanımı ile ilgili sorulan sorulara ankete katılanların verdiği cevaplar Tablo 11’de sunulmuştur. Bu soruya toplam 342 kişi yanıt vermiş ve bunlardan 323 akıllı telefon kullandıklarını ve 19 ise kullanmadığını belirtmiştir. Ankette, Yönetim İşlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar akıllı telefon kullananlar için 3,84 iken kullanmayanlarda 3,78 olmuştur. Akıllı telefon kullananların, Bilgi işlevleri sorularına verdikleri ortalama cevaplar 4,11 iken kullanmayanların 4,01 dir. Otomasyon İşlevleri sorularına ise akıllı telefon kullananların verdikleri ortalama cevap 3,80 iken kullanmayanlar için 3,90 olmuştur. İstatistiklere göre, akıllı telefon kullananlar en fazla katılımı Bilgi işlevleri sorularına (4,11) en düşük katılımı (3,7) ise yönetim işlevleri sorularına göstermiştir.

Tablo 11. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Akıllı Telefon Kullanım Grup Analizi

| | Akıllı Telefon | N | x | SS | SShata |
|--------------------------------|----------------|-----|--------|--------|--------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Evet | 323 | 3,8428 | ,80938 | ,04504 |
| | Hayır | 19 | 3,7895 | ,52102 | ,11953 |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Evet | 323 | 4,1165 | ,76577 | ,04261 |
| | Hayır | 19 | 4,0197 | ,58817 | ,13494 |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Evet | 323 | 3,8016 | ,65974 | ,03671 |
| | Hayır | 19 | 3,9091 | ,41328 | ,09481 |

Tabloda görüldüğü gibi, EBYS'nin bilginin özelliklerinin akıllı telefon kullanım değişkenine göre farklılığını ortaya koymak için yapılan T-testi analiz sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p>0.1). Aynı tabloya göre, EBYS'nin yönetim işlevleri özelliği ve otomasyon programı özelliği akıllı telefon kullanım değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.1).

Tablo 12. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Akıllı Telefon Kullanım T-Test Analizi

| | | F | Sig. | t | df | Sig. (2-tailed) | Ortalama fark | SShatafark | Min | Max |
|--------------------------------|---------------------------|-------|------|--------|--------|-----------------|---------------|------------|---------|--------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | 1,973 | ,161 | ,283 | 340 | ,777 | ,05332 | ,18808 | -,31663 | ,42327 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | ,417 | 23,447 | ,680 | ,05332 | ,12773 | -,21064 | ,31728 |
| | Eşit Varyanslar | ,565 | ,453 | ,541 | 340 | ,589 | ,09675 | ,17880 | -,25494 | ,44844 |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | | | ,684 | 21,756 | ,501 | ,09675 | ,14150 | -,19690 | ,39040 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | | | | | | | |
| | Eşit Varyanslar | 2,160 | ,143 | -,702 | 340 | ,483 | -,10751 | ,15322 | -,40889 | ,19386 |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | -1,057 | 23,771 | ,301 | -,10751 | ,10167 | -,31746 | ,10243 |

*p<0.1, **p<0.05, ***p<0.01

4.5. Günlük İnternette Geçirdikleri Zaman Analiz İncelemesi

Tabloda bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının günlük olarak internette geçirdikleri zaman süresi incelenmiştir. Katılımcıların günlük internette geçirdikleri zaman süresini belirtmeyenler (0), 1 saat (1), 1-3 saat (2) ve 3 saat üzeri (3) olduğu tespit edilmiştir. Ankete, 3'ü internette zaman geçirmediğini, 64'ü 1 saat, 137'si 1-3 saat ve 144'ü 3 saat geçirdiğini belirten toplamda 348 kişi katılım sağlamıştır. Günlük internette geçirdikleri zaman süresi göz önünde bulundurularak grup analizi incelendiğinde alt başlıklara göre katılımın en fazla Bilginin Özelliklerine İlişkin yöneltilen sorularında 3 saat ve üzeri (4,25) günlük internet kullanımı olanlarda görülürken en az katılımın Otomasyon Programına İlişkin sorularında internet kullanmayanlarda (3,0) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 13. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Günlük İnternette Geçirdikleri Zamana Göre Grup Analizi

| | | N | x | ss | SShata | Alt sınır | Alt sınır | Min | Max |
|--|--------|-----|--------|---------|---------|-----------|-----------|------|------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | 0 | 3 | 3,0417 | 1,79554 | 1,03665 | -1,4187 | 7,5020 | 1,00 | 4,38 |
| | 1 | 64 | 4,0078 | ,81433 | ,10179 | 3,8044 | 4,2112 | 1,13 | 5,00 |
| | 2 | 137 | 4,0274 | ,76767 | ,06559 | 3,8977 | 4,1571 | 1,00 | 5,00 |
| | 3 | 144 | 4,2517 | ,65296 | ,05441 | 4,1442 | 4,3593 | 1,38 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 4,1081 | ,75397 | ,04042 | 4,0286 | 4,1876 | 1,00 | 5,00 |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | 0 | 3 | 3,3333 | 1,28140 | ,73981 | ,1502 | 6,5165 | 1,89 | 4,33 |
| | 1 | 64 | 3,8385 | ,81672 | ,10209 | 3,6345 | 4,0426 | 1,11 | 5,00 |
| | 2 | 137 | 3,7194 | ,91109 | ,07784 | 3,5655 | 3,8733 | ,00 | 5,00 |
| | 3 | 144 | 3,9552 | ,62417 | ,05201 | 3,8524 | 4,0581 | 2,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8356 | ,79367 | ,04255 | 3,7519 | 3,9192 | ,00 | 5,00 |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | 0 | 3 | 3,0000 | 1,73443 | 1,00138 | -1,3086 | 7,3086 | 1,00 | 4,09 |
| | 1 | 64 | 3,6662 | ,69576 | ,08697 | 3,4924 | 3,8400 | 1,36 | 5,00 |
| | 2 | 137 | 3,7253 | ,68727 | ,05872 | 3,6092 | 3,8414 | 1,09 | 4,91 |
| | 3 | 144 | 3,9577 | ,50335 | ,04195 | 3,8748 | 4,0406 | 2,36 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8043 | ,64506 | ,03458 | 3,7363 | 3,8723 | 1,00 | 5,00 |

Tablo 14’de görüldüğü gibi, EBYS’nin bilginin özelliklerinin günlük internet kullanım süresi değişkenine göre farklılığını belirlemek üzere yapılan anova testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.01$). EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği günlük internet kullanım süresi değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Ayrıca, EBYS’nin otomasyon programı özelliği günlük internet kullanım süresi değişkenine göre istatistiksel açıdan fark anlamlıdır ($p<0.01$).

Tablo 14. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Günlük İnternette Geçirdikleri Zamana Göre Anova Test Analizi;

| | | Kareler top | df | Kareler ort | F | Sig. |
|--|--------------|-------------|-----|-------------|-------|---------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Gruplararası | 7,919 | 3 | 2,640 | 4,796 | ,003*** |
| | Grubiçi | 189,341 | 344 | ,550 | | |
| | Toplam | 197,260 | 347 | | | |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Gruplararası | 4,669 | 3 | 1,556 | 2,503 | ,059 |
| | Grubiçi | 213,909 | 344 | ,622 | | |
| | Toplam | 218,579 | 347 | | | |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Gruplararası | 7,405 | 3 | 2,468 | 6,199 | ,000*** |
| | Grubiçi | 136,982 | 344 | ,398 | | |
| | Toplam | 144,388 | 347 | | | |

* $p<0.1$, ** $p<0.05$, *** $p<0.01$

Tablo 15’de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının Otomasyon Programına ilişkin sorulara verdikleri katılım düzeylerinde, internette 1 saat zaman geçirenler (1) ile 3 saat ve üzeri zaman geçirenler ve 1-3 saat zaman geçirenler ile 3 saat ve üzeri (3) zaman geçirenler arasında anlamlı bir farkı görülürken ($p<0.05$), diğer grup karşılaştırmalarında herhangi bir anlamlı fark görülmemiştir ($p>0.1$).

Tablo 15. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Günlük İnternette Geçirdikleri Zamana Göre Göre Post Hoc Test Analizi

| | | (I) Günlük İnt Geç Süre | (J) Günlük İnt Geç Süre | Ortalama far (I-J) | SShata | Sig. | Alt sınır | Üst sınır |
|--|--------------|-------------------------|-------------------------|--------------------|--------|---------|-----------|-----------|
| Bilginin Özelliklerine İlişkin Ortalama; | Tukey HSD | 1 | 2 | -,01956 | ,11233 | ,998 | -,3096 | ,2704 |
| | | | 3 | -,24392 | ,11146 | ,128 | -,5317 | ,0438 |
| | | 2 | 1 | ,01956 | ,11233 | ,998 | -,2704 | ,3096 |
| | | | 3 | -,22436 | ,08854 | ,057 | -,4529 | ,0042 |
| | | 3 | 1 | ,24392 | ,11146 | ,128 | -,0438 | ,5317 |
| | | | 2 | ,22436 | ,08854 | ,057 | -,0042 | ,4529 |
| Yönetim İşlevleri Ortalama; | Tukey HSD | 1 | 2 | ,11916 | ,11939 | ,751 | -,1891 | ,4274 |
| | | | 3 | -,11671 | ,11847 | ,758 | -,4225 | ,1891 |
| | | 2 | 1 | -,11916 | ,11939 | ,751 | -,4274 | ,1891 |
| | | | 3 | -,23586 | ,09411 | ,061 | -,4788 | ,0071 |
| | | 3 | 1 | ,11671 | ,11847 | ,758 | -,1891 | ,4225 |
| | | | 2 | ,23586 | ,09411 | ,061 | -,0071 | ,4788 |
| Otomasyon Programına İlişkin Ortalama; | Tukey HSD | 1 | 2 | -,05909 | ,09554 | ,926 | -,3057 | ,1876 |
| | | | 3 | -,29151* | ,09480 | ,012*** | -,5363 | -,0468 |
| | | 2 | 1 | ,05909 | ,09554 | ,926 | -,1876 | ,3057 |
| | | | 3 | -,23242* | ,07531 | ,012*** | -,4268 | -,0380 |
| | | 3 | 1 | ,29151* | ,09480 | ,012*** | ,0468 | ,5363 |
| | | | 2 | ,23242* | ,07531 | ,012*** | ,0380 | ,4268 |

* $p<0.1$, ** $p<0.05$, *** $p<0.01$

4.6. Sosyal Medya Kullanım Sıklığı Analiz İncelemesi

Tablo 16’da görüldüğü gibi anket çalışmasına katılan Fırat Üniversitesi çalışanlarının sosyal medya kullanım sıklığı grup analizleri incelenmiştir. Bu soruya cevap verenlerden 267 kişi sosyal medya kullanırken ve 81 kişi sosyal medya kullanmadıklarını belirtmiştir. Ankete toplamda 348 kişi katılım sağlamıştır. Çalışmanın oluşturduğu üç bölümden Yönetim İşlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar da sosyal medya kullananlar

için 3,89, kullanmayanlarda ise 3,64 olmuştur. Bilgi işlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar da sosyal medya kullananlar için 4,16 iken kullanmayanlar için 3,92 dir. Ayrıca, Otomasyon işlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar sosyal medya kullananlar için 3,83 iken kullanmayanlar için 3,70 olmuştur. Verilen cevaplara göre en fazla katılımı (4,16) bilgi işlevleri sorularında sosyal medya kullanan katılımcılar oluştururken, en düşük katılımı (3,64) yönetim işlevleri sorularında sosyal medya kullanmayan katılımcılar olmuştur.

Tablo 16. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Sosyal Medya Kullanım Sıklığına Göre Grup Analizi

| | Sosyal Medya | N | x | SS | SShata |
|--------------------------------|--------------|-----|--------|---------|--------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Kullanan | 267 | 3,8926 | ,71031 | ,04347 |
| | Kullanmayan | 81 | 3,6475 | 1,00397 | ,11155 |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Kullanan | 267 | 4,1643 | ,69739 | ,04268 |
| | Kullanmayan | 81 | 3,9228 | ,89630 | ,09959 |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Kullanan | 267 | 3,8345 | ,61191 | ,03745 |
| | Kullanmayan | 81 | 3,7048 | ,73946 | ,08216 |

Tablo 17’te görüldüğü gibi, EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği sosyal medya kullanım sıklığı değişkenine göre farklılığını ortaya koymak için yapılan t-testi analiz sonuçlarına göre istatistiksel açıdan fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Aynı şekilde, EBYS’nin bilgi işlevleri özelliği sosyal medya kullanım sıklığı değişkenine göre istatistiksel açıdan fark anlamlıdır ($p<0.05$) Tabloya göre EBYS’nin otomasyon programı özelliklerinin sosyal medya kullanım sıklığı değişkenine göre farklılığı istatistiki açıdan önemsizdir ($p>0.1$)

Tablo 17. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Sosyal Medya Kullanım Sıklığına Göre T- Testi Analizi

| | | F | Sig. | t | df | Sig. (2-tailed) | Ortalama fark | SSortalamfark | Alt sınırlar | Alt sınırlar |
|--------------------------------|---------------------------|-------|------|-------|---------|-----------------|---------------|---------------|--------------|--------------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | 9,156 | ,003 | 2,453 | 346 | ,015** | ,24517 | ,09996 | ,04857 | ,44177 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | 2,048 | 105,410 | ,043** | ,24517 | ,11972 | ,00779 | ,48255 |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | 7,195 | ,008 | 2,545 | 346 | ,011** | ,24149 | ,09490 | ,05484 | ,42813 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | 2,229 | 110,959 | ,028** | ,24149 | ,10835 | ,02679 | ,45619 |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | 2,720 | ,100 | 1,589 | 346 | ,113 | ,12970 | ,08165 | -,03089 | ,29029 |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | 1,436 | 115,195 | ,154 | ,12970 | ,09029 | -,04915 | ,30855 |

* $p<0.1$, ** $p<0.05$, *** $p<0.01$

4.7. Hizmet İçi Eğitim Analiz İncelemesi

Tablo 18’de görüldüğü gibi anket çalışmasına katılan Fırat Üniversitesi çalışanlarının hizmet içi eğitim alıp almadıklarına yönelik grup analizleri incelenmiştir. Bu soruya cevap veren 213 katılımcının hizmet içi eğitim aldığı, 135 katılımcının ise hizmet içi eğitim almadığı belirlenmiştir. Bu sorulara toplamda 348 kişi yanıt vermiştir. Çalışmanın oluşturduğu üç bölümden Yönetim İşlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar hizmet içi eğitim alanlar için 3,95 iken almayanlarda 3,64 olmuştur. Bilgi işlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar hizmet içi eğitim alanlar için 4,15 iken almayanlar için 4,02 dir. Otomasyon işlevleri sorularına verilen ortalama cevaplar hizmet içi eğitim alanlar için 3,88 iken almayanlar için 3,67 olmuştur. Verilen cevaplara göre en fazla katılımı (4.15) bilgi işlevleri sorularında hizmet içi eğitim alan katılımcılar oluştururken, en düşük katılımı (3,64) yönetim işlevleri sorularında hizmet içi eğitim almayan katılımcılar oluşturmuştur.

Tablo 18. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Hizmet İçi Eğitim Grup Analizi

| | EBYS Eğitim | Hiz İçi | N | x | ss | SShata |
|--------------------------------|-------------|---------|-----|--------|--------|--------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Evet | | 213 | 3,9551 | ,64938 | ,04449 |
| | Hayır | | 135 | 3,6469 | ,95155 | ,08190 |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Evet | | 213 | 4,1585 | ,76478 | ,05240 |
| | Hayır | | 135 | 4,0287 | ,73237 | ,06303 |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Evet | | 213 | 3,8839 | ,63436 | ,04347 |
| | Hayır | | 135 | 3,6788 | ,64415 | ,05544 |

Tablo 19’da görüldüğü gibi, EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği hizmet içi eğitim değişkenine göre farklılığını ortaya koymak için yapılan t-testi analiz sonuçlarına göre istatistiksel açıdan fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.01$). EBYS’nin bilginin özelliklerinin hizmet içi eğitim değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.1$). EBYS’nin otomasyon programı özelliklerinin hizmet içi eğitim değişkenine göre farklılığı istatistiksel açıdan önemli ($p<0.01$) dir.

Tablo 19. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının Hizmet İçi Eğitim T- Test Analizi

| | | F | Sig. | t | df | Sig. (2-tailed) | Ortalama fark | SShata fark | Ortalama için% 95 Güven Aralığı | Alt sınıır | Alt sınıır |
|--------------------------------|---------------------------|--------|------|-------|---------|-----------------|---------------|-------------|---------------------------------|------------|------------|
| Yönetim İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | 14,162 | ,000 | 3,590 | 346 | ,000*** | ,30822 | ,08585 | ,13936 | ,47708 | |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | 3,307 | 213,050 | ,001*** | ,30822 | ,09320 | ,12451 | ,49194 | |
| Bilgi İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | ,002 | ,965 | 1,568 | 346 | ,118 | ,12975 | ,08277 | ,03305 | ,29254 | |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | 1,583 | 294,359 | ,115 | ,12975 | ,08197 | ,03157 | ,29107 | |
| Otomasyon İşlevleri Ortalaması | Eşit Varyanslar | ,395 | ,530 | 2,922 | 346 | ,004*** | ,20512 | ,07020 | ,06704 | ,34320 | |
| | Eşit Farklar Varsayılmadı | | | 2,912 | 282,015 | ,004*** | ,20512 | ,07045 | ,06645 | ,34379 | |

* $p<0.1$, ** $p<0.05$, *** $p<0.01$

4.8. EBYS Kullanım Sıklığı Analiz İncelemesi

Tablo 20’de görüldüğü üzere bu araştırma grubunda yer alan Fırat Üniversitesi çalışanlarının EBYS kullanım sıklıkları araştırılmış ve hergün (1), haftada bir (2) ve ayda bir (3) kullananlar olmak üzere üç grupta incelenmiştir. Ankete toplamda 348 kişi katılmıştır. Katılım gösterenlerin 271’i hergün (1), 57’si haftada bir (2) ve 20’si ayda bir (3) EBYS kullandıklarını belirtmiştir.

Tablo 21’de görüldüğü gibi, EBYS’nin bilginin özelliklerinin çalışma şekli değişkenine göre farklılığını tespit etmek üzere yapılan anova testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. ($p>0.1$) Ayrıca, EBYS’nin yönetim işlevleri özelliği çalışma şekli değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.1$). EBYS’nin otomasyon programı özelliği çalışma şekli değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.1$).

Tablo 20. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının EBYS Kullanım Sıklığına Göre Grup Analizi

| | | N | x | ss | SShata | Alt sınır | Üst sınır | Min | Max |
|---------|--------|-----|--------|---------|--------|-----------|-----------|------|------|
| blgort1 | 1 | 271 | 4,1296 | ,76269 | ,04633 | 4,0384 | 4,2208 | 1,00 | 5,00 |
| | 2 | 57 | 4,0548 | ,69878 | ,09256 | 3,8694 | 4,2402 | 2,25 | 5,00 |
| | 3 | 20 | 3,9688 | ,80078 | ,17906 | 3,5940 | 4,3435 | 2,00 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 4,1081 | ,75397 | ,04042 | 4,0286 | 4,1876 | 1,00 | 5,00 |
| yort3 | 1 | 271 | 3,8770 | ,75625 | ,04594 | 3,7866 | 3,9674 | ,00 | 5,00 |
| | 2 | 57 | 3,6940 | ,85276 | ,11295 | 3,4677 | 3,9202 | ,00 | 5,00 |
| | 3 | 20 | 3,6778 | 1,05956 | ,23693 | 3,1819 | 4,1737 | ,89 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8356 | ,79367 | ,04255 | 3,7519 | 3,9192 | ,00 | 5,00 |
| prort2 | 1 | 271 | 3,8366 | ,63708 | ,03870 | 3,7604 | 3,9128 | 1,00 | 5,00 |
| | 2 | 57 | 3,6730 | ,61342 | ,08125 | 3,5103 | 3,8358 | 1,64 | 4,64 |
| | 3 | 20 | 3,7409 | ,80736 | ,18053 | 3,3631 | 4,1188 | 1,55 | 5,00 |
| | Toplam | 348 | 3,8043 | ,64506 | ,03458 | 3,7363 | 3,8723 | 1,00 | 5,00 |

Tablo 21. Çalışmaya Katılım Gösteren Fırat Üniversitesi Çalışanlarının EBYS Kullanım Sıklığına Göre Anova Test Analizi

| | | Kareler top | df | Karaler ort. | F | Sig. |
|---------|--------------|-------------|-----|--------------|-------|------|
| blgort1 | Gruplararası | ,676 | 2 | ,338 | ,593 | ,553 |
| | Grupiçi | 196,585 | 345 | ,570 | | |
| | Toplam | 197,260 | 347 | | | |
| yort3 | Gruplararası | 2,106 | 2 | 1,053 | 1,678 | ,188 |
| | Grupiçi | 216,472 | 345 | ,627 | | |
| | Toplam | 218,579 | 347 | | | |
| prort2 | Gruplararası | 1,346 | 2 | ,673 | 1,623 | ,199 |
| | Grupiçi | 143,042 | 345 | ,415 | | |
| | Toplam | 144,388 | 347 | | | |

*p<0.1, **p<0.05, ***p<0.01

5. Sonuç ve Öneriler

Küreselleşme ile birlikte ortaya çıkan başlıca problemlerden birinin organizasyon yapılarının sürdürülebilmesindeki zorluklar olduğu düşünülebilir. Küreselleşme beraberinde verimlilik olgusunu hiç olmadığı kadar önemli hale getirmiştir.

Önceki analizlerde mevcut sistemlerin elektronik ortama aktarılmasının özellikle zaman anlamında iyileştirmeler sağladığı görülmüştür. Sistemlerin kurumlar arasında entegrasyonlarının sağlanması bu fayda düzeyini daha üst seviyelere çıkarmaktadır. Yüz yüze iletişimin zorunlu olarak kesintiye uğradığı pandemi sürecinde elektronik belge yönetim sistemleri veya elektronik süreç altyapılarına sahip olmak fazlasıyla önem kazanmıştır.

Kurumların veya firmaların ilgili elektronik altyapıya sahip olmaları, yüksek bedeller ödeyerek bunları satın almaları tek başına yeterli olmayabilir. Beşeri sermayelerini bu sistemlere adapte edememeleri halinde bu hizmetlerden yararlanabilmeleri mümkün olmayacaktır. Beşeri sermayenin kendi içerisinde farklı adaptasyon kabiliyetlerine sahip olması kaçınılmazdır. Kurumların üst düzey yöneticileri kullandıkları sistemlere uygun beşeri sermayeyi istihdam etmek durumundadır. Özellikle kamu kurumlarında bu çok da kolay olmayabilir. Özel şirketler işgücü üzerinde belirli bir yaptırım gücüne sahip olduklarından işgücünün yeni sistemlere adaptasyonunun daha hızlı gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Araştırmamızda Fırat Üniversitesi özelinde bir kamu kuruluşunun personellerinin EBYS sistemi ile ilgili üç ana başlık altında görüşleri anket yoluyla alınmış olup, farklı demografik değişkenlerin bu 3 ana başlık anlamında farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırmadaki temel motivasyon, Elektronik Belge

Yönetim Sisteminin (EBYS) kullanımını daha verimli hale getirebilmek için olası eksiklikleri göz önüne sermektir. Çalışma için literatür taraması yapılırken en kapsayıcı ölçek olan Turma, 2017’de geliştirdiği ölçek kullanılmıştır. Bu ölçeğe göre EBYS kullanımı 3 alt başlıkta incelenmektedir; EBYS’nin yönetim işlevlerine katkısı, EBYS’nin otomasyon olarak değerlendirilmesi ve EBYS’nin bilgi özellikleri bağlamında değerlendirilmesi olarak incelenmiştir. İlişkin ölçek daha önce kullanılan ve güvenilirliği test edilen bir ölçek olmasına karşın tekrar Cronbach’s Alpha (güven testi) istatistikleri tüm sorular için yapılmış ve yüksek güvenilirlik skorlarına ulaşılmıştır. Demografik değişkenler seçilirken Fırat Üniversitesi personeli birçok boyutuyla değerlendirilmeye alınmıştır.

Yapılan analiz sonuçlarına göre; EBYS kullanımı ile ilgili üç alt başlığın hiçbirinde anlamlı bir farklılığa neden olmayan demografik değişkenler şu şekilde sıralanmaktadır; Cinsiyet, Çalışmanın Birimi, Çalışma Şekli, Hizmet Süresi, Akıllı Telefon Kullanımı, EBYS’yi kullanım sıklığı.

İncelenen bu demografik özellikler bağlamında EBYS’nin yönetim işlevi, bilgi özelliği ve otomasyon özelliği farklılık göstermemektedir. Genel memnuniyet düzeyleri dikkate alındığında, tüm alt grupların 3,5 puanın üzerinde alması genel bir memnuniyet olduğu fikrini vermektedir. Bu bağlamda karar alıcıların EBYS sistemine geçiş kararı başarılı bir politika olarak değerlendirilebilir.

Yapılan analizde özellikle “Çalışmanın Birimi” ve EBYS’nin “Kullanım Sıklığı” bağlamında her birimin iş yükünün eşit olmaması gerçeğinden yola çıkarak EBYS kullanımı ile ilgili farklı yaklaşımlar olabileceği öngörülmüştür. Fakat en yoğun birimlerden dahi yüksek memnuniyet düzeylerinde geri dönüşler alınması programın etkin kullanıldığı fikrini desteklemektedir.

Yine yapılan analiz sonuçlarına göre, demografik değişkenler incelendiğinde aralarında anlamlı farklılık bulunan değişkenler şu şekilde sıralanabilir; Eğitim Durumu, Günlük İnternet Kullanımı, Sosyal Medya Kullanımı, Hizmet İçi Eğitim Alma.

Eğitim durumu ile ilgili katılımcılara 3 seçenek sunulmuştur; bunlar 1) Orta öğretim 2) Lisans 3) Lisansüstü şeklindedir. Bu üç gruptan lisans mezunu olan grup diğer iki gruba göre her üç alt başlıkta da daha yüksek memnuniyet düzeyine sahiptir. 2. Grup EBYS’nin bilgi işlevi ve otomasyon özelliklerine göre 1. Gruptan, EBYS’nin yönetim işlevleri ile ilgili olarak da 3 gruptan pozitif ayrılmaktadır. Ankete katılanların eğitim seviyeleri detaylı incelendiğinde, 1 ve 2 numaralı grupların idari kadrolarda, 3 numaralı grubun ise akademik gruplarda görev aldığı belirlenmiştir. Bu bağlamda üniversite mezunu idari personelin EBYS memnuniyet düzeyinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılabılır. 1 ve 3 numaralı gruplar arasında ise anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır.

Ankette “teknoloji okur-yazarlığının” incelendiği 3 soru vardır. Bunlardan akıllı telefon kullanımı ayırt edici bir soru özelliği taşımamaktadır, nitekim akıllı telefon kullanım oranı %94 olarak hesaplanmıştır. Bu anlamda yapılan T-test in geçerliliği de sorgulanmaya açıktır. Diğer yandan teknoloji okuryazarlığı simgeleyen diğer iki soru teknoloji okuryazarı kesimin EBYS hizmetlerinden daha memnun olduğu sonucunu vermektedir. Sorulan bu sorulardan ilkinde göre, sosyal medya kullanan personel kullanmayanlara göre EBYS’nin yönetim ve bilgi işlevleri konusunda pozitif ayrılmaktadır. Diğer soruya göre ise internette 3 saat ve üzerinde vakit geçiren personel ise EBYS nin otomasyon işlevi ile ilgili olarak internette daha az vakit geçiren diğer iki gruptan pozitif ayrılmaktadır.

Öngörüldüğü üzere, teknoloji adaptasyonu yüksek ve teknolojiyi günlük hayatında farklı sebeplerle kullanan Fırat Üniversitesi personeli elektronik ortamda kendini daha yeterli ve rahat hissetmekte ve daha yüksek bir memnuniyet düzeyi sergilemektedir.

Analiz sonuçlarında en önemli göstergelerden biri de hizmet içi eğitim alan ve almayan grupların karşılaştırılmasıdır. Hizmet içi eğitim alanların almayanlara göre EBYS’nin otomasyon ve yönetim işlevleri anlamında istatistiksel olarak daha yüksek memnuniyet düzeyinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. EBYS ile ilgili değerlendirmelerde istatistiksel fark çıkan demografik değişkenler dikkate alındığında hizmet içi eğitim alma diğerlerinden farklılaşmaktadır. Üst yönetimin eğitim seviyesi ve teknoloji okuryazarlığına etkisinin sınırlı olduğu düşünülmektedir. Yapılan hizmet içi eğitimlerin verimliliği artırıyor olması bu bağlamda özendiriciliği artırmalı ve kurumlar ilgili personellerine her yenilikte hizmet içi eğitim vermeleri elzem olarak görülmektedir. Sahip olunan fiziki faktörlerin ancak beşeri sermaye ile bir arada işlenebilmesi verimliliği artıracaktır. Diğer yandan teknolojik altyapıların da kurumlarda verimliliği artırması personelin bu teknolojiyi kullanabilme kapasitesiyle sınırlıdır. Analiz sonuçları bir arada düşünüldüğünde Fırat Üniversite’nde EBYS adaptasyonunun yüksek olduğu, teknoloji okuryazarlığı yüksek ve hizmet içi eğitim almış personelin bu bağlamda pozitif

ayrıştığı görülmektedir. Konu ile ilgili diğer bilim insanlarının yapacağı çalışmalarda farklı kurumlarda yapılan yenilikler, inovasyonların, süreç geliştirmelerin personel üzerindeki etkisinin incelenmesinin önem arz ettiği düşünülmektedir.

Teşekkür

Bu makale Doç. Dr. İzzet TAŞAR danışmanlığında “2021” Yılında yapmış olduğum “Elektronik Belge Yönetim Sistemlerine İlişkin Kullanıcı Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma: Fırat Üniversitesi Örneği” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Kaynaklar

- Bielawski L. and Boyle J. (1996). “*Electronic Document Management Systems: A User Centered Approach For Creating, Distributing And Managing Online Publications*”, Prentice Hall Computer Books, November.
- Björk B.C. (2003). Electronic Document Management In Construction. *Research Issues And Results ITcon 8*; 105
- Environment Version of 9 July 15. 53*
- Krogh G. and Roos J. (2011). *Managing Knowledge*, London: SAGE Publications, 11-12
- Odabaş H., (2012) *Elektronik Belge Düzenleme Yaklaşımları ve Türkiye’de E-Devlet Uygulamalarında Elektronik Belge Yönetimi*, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/32112>
- On, A. (2014). “*Elektronik Belge Yönetim Sistemi Analizi: Yapay Zekâ Tabanlı Örnek Bir Uygulama*”, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Özbal, G. (2013). “*Kurumsal Belge ve Arşiv Yönetimi Uygulamaları: Kalkınma Bakanlığı Örneği*”, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Resmî Gazete,” Devlet Teşkilatı Veri Tabanı” Sayı: 27842, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/02/20110210-9.htm>
- Salminen A. and Tompa F.W. (2001) “*Requirements for XML document database systems*”. In E.V. Munson (Ed.), *Proceedings of the ACM Symposium on Document Engineering (DocEng '01)* (pp. 85-94). New York: ACM Press,
- Sathiadass JP, Wikramanayake GN. (2011). Document Management Systems, *Journal of Documentation*, 34(1), 55-85.
- Selvi, Ö. (2012). Bilgi Toplumu, Bilgi Yönetimi ve Halkla İlişkiler, *e-gifder*,3, 191-214
- Sun M., Aouad G. (1999). *Control Mechanism For Information Sharing in An Integrated Construction*
- Turma H., (2017). *Elektronik Belge Yönetim Sistemi Üzerine Bir Araştırma: Karabük Üniversitesi Örneği* Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Karabük, Aralık-2017
- Yetişir, A. (2011). “*Elektronik Belge Yönetim Sistemi ve Kamuda Bir Örnek Olay İncelemesi: UYAP DYS (EBYS)*”, Dönem Projesi, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara.
- Zaim, H. ,(2005). *Bilginin artan önemi ve bilgi yönetimi*.İstanbul: İşaret Yayınları
- Zantout, H., and Marrir, F. (1999). Document management systems from current capabilities towards intelligent information retrieval: an overview. *International Journal of Information Management*, 19(6), 471-484.

Etik, Beyan ve Açıklamalar

1. Etik Kurul izni ile ilgili;

Bu çalışmanın yazarları, Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu’nun tarih 04.07.2019 sayı 29 ve karar 1 ile etik kurul izin belgesi almış olduklarını beyan etmektedir.

2. Bu çalışmanın yazar/yazarları, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyduklarını kabul etmektedir.

3. Bu çalışmanın yazar/yazarları kullanmış oldukları resim, şekil, fotoğraf ve benzeri belgelerin kullanımında tüm sorumlulukları kabul etmektedir.

4. Bu çalışmanın benzerlik raporu bulunmaktadır.
